

Marken, 4 februari 2019

Geachte Raadsleden,

Dank u voor deze gelegenheid om onze stem te laten horen.

Wij vertegenwoordigen een groep van ruim 200 Markers die zich grote zorgen maken dat er een toeristentrein op Marken komt. Ruim 200 Markers die zich in sterke bewoordingen, op schrift, tegen de komst van een toeristentrein hebben verklaard. Ruim 200 Markers die de ondernemer, Eddy Schipper, allemaal het beste gunnen, maar dit een stap in de verkeerde richting vinden.

Zoals u weet: Marken heeft steeds meer overlast van toeristen. Het water staat ons aan de lippen. U heeft ongetwijfeld gelezen of gehoord dat Adriana Stam van de Eilandraad vorige week heeft aangegeven bij wethouder Ten Have dat er nu *echt* iets moet gebeuren. Want onze samenleving raakt langzaam ontwricht door de enorme belasting van ruim 700.000 bezoekers per jaar. 700.000 toeristen op een dorp van 1800 zielen. En dat getal 700.000 zal de komende jaren ook nog eens zeer sterk gaan toenemen. Met bijna een factor twee, volgens *conservatieve* inschattingen.

Daarom is een toeristentrein volgens ons een stap in de verkeerde richting.

De bekende schrijfster Lydia Rood, die op Marken woont, verwoordt het gevoel dat op Marken leeft misschien nog wel het beste: “Een treintje vol gapers op de plekken waar tot nu toe nog te leven viel, gaat echt te ver. Dan ga ik net zo lief in Artis wonen.”

Een toeristentrein heeft namelijk een grote impact op de sfeer en op het karakter van ons dorp. Marken is nu nog, ondanks alles, een dorp met een authentiek, rustig en niet-commercieel karakter. Het verschil met de sfeer van commercie in Volendam en Amsterdam is groot. De inwoners van Marken koesteren deze sfeer. Zij wonen juist daarom op Marken. En de bezoekers die bewust voor Marken kiezen komen ook juist om die reden. Als ze kermis willen kunnen ze naar Amsterdam en Volendam. Het unieke karakter van Marken willen wij behouden. Daar past naar onze mening een toeristentrein niet in.

De ondernemer die de trein wil laten rijden heeft het over “toeristen spreiden”, maar dat is niet wat zal gebueren. Want voor de drukke plekken in de oude kern gaat deze trein geen enkel verschil maken. Daar komen vele duizenden toeristen per dag en blijft het dus gewoon hartstikke druk, trein of geen trein.

Maar de trein zou wél een groot verschil gaan maken voor alle andere plekken. Door de route die de trein wil gaan rijden zullen de paar plekken waar het nu nog enigszins rustig is op Marken verdwijnen.

Nu hoor je op een wandeling naar de vuurtoren en naar de werven nog de wind, de grutto's en de ganzen. Je komt wandelaars en fietsers tegen, die net als jij genieten van een gevoel van weidsheid en het omringd zijn door de natuur. Als dan een trein met een lengte van drie bestelbussen, van 5000 kg, je al bellend passeert, is dat weg. En de trein zal bij iedereen die hij passeert moeten gaan bellen, want op de krappe wegen naar de werven en het smalle fietspad naar de vuurtoren is de trein een disproportioneel groot gevaarte. Hij kan nergens zo maar langs zonder iemand eerst te waarschuwen en dus de hele dag door bellen. Dit geldt ook in de oude kern..

En de trein zal op die plekken maar liefst zestien keer per dag gaan rijden, want hij gaat naar de vuurtoren en naar de werven over precies dezelfde weg heen en terug. Hij wordt dan dus een dominante factor in hett hele natuurgebied. Dit vinden wij een stap in de verkeerde richting.

De veiligheid is voor ons ook een punt van zorg. Regelmatig moeten er ambulances naar de oude kern. Naar de werven. En naar de vuurtoren. De ambulance kan op verreweg de meeste wegen onmogelijk de trein passeren. Wat als op zo'n moment de ambulance van de andere kant komt? Met bijvoorbeeld de zoveelste verdwaalde toeristenauto ertussen in? Elke dag rijden legio toeristen Marken in. En zij hebben geen idee heeft waar ze heen moeten uitwijken om een ambulance erlangs te laten. De ondernemer geeft zelf aan dat de trein technisch wel achteruit kan, maar dat dat in de praktijk is met 3 wagonnetjes (incl. lokomotief) onmogelijk is. Wat als de zoveelste verdwaalde toeristenauto ertussen in staat? Dan staat opeens iedereen dus klem. Wij maken ons zorgen dat het risico op onaanvaardbare vertraging van een ambulance met de komst van een toeristentrein toeneemt.

De kleine, smalle straten van Marken zijn volgens ons überhaupt niet geschikt voor een gevaarte van 3 bestelbussen lang. Op Marken zijn de bestelbussen van bezorgdiensten al een tijd een heet hangijzer. Zij zorgen dagelijks voor opstoppingen en veel ergernis omdat onze nauwe straatjes door zo'n bestelbus volledig geblokkeerd worden. De Eilandraad heeft inmiddels zelfs een hogeschool ingeschakeld om ons met dit urgente probleem te komen helpen. Willen we dit probleem verder vergroten door ook nog een trein te laten rondrijden met een lengte van drie bestelbussen? Die niet achteruit kan en in geen enkel uitwijkvak past? En de hele dag door rondrijden?

Over opstoppingen gesproken: het dagelijkse moeten wachten op toeristen zit Markers bijzonder hoog. Dagelijks wachten om Marken in te kunnen rijden omdat een toeristengroep van 80 man in slentertempo oversteekt, dagelijks wachten om überhaupt met je fiets je tuin uit te kunnen rijden als er een groep voor je huis staat, dagelijks je parkeerplek niet op kunnen: we wachten al veel te vaak en veel te lang. Een toeristentrein erbij veroorzaakt nóg meer wachten. Wij moeten er bijvoorbeeld niet aan denken om te wachten op een toeristentrein die wacht op een groep van 80 man die wacht op een gids die een brug over moet die wacht op de achterblijvers. Alles stapelt op elkaar. Daar zijn de kleine, smalle straatjes op Marken niet op berekend.

Er zijn inmiddels oude mensen op Marken die in het toeristenseizoen, en dat is ruim acht maanden per jaar, niet meer naar de supermarkt durven te fietsen. Omdat ze weten dat ze anders onderweg door groepen toeristen heen moeten slingeren. Gewoon rechts op de straat blijven fietsen kan bijna niet meer op Marken in het toeristenseizoen. Een toeristentrein gaat door zijn grote omvang zorgen voor nog meer noodzaak tot slingeren op de fiets. We hebben een flink aantal bezorgde reacties hierover gehad van ouderen.

Nog een negatief effect van de trein is volgens ons het volgende: de trein maakt van de toeristen waar we nou net géén overlast van hebben toeristen waar we wél overlast van hebben. De initiatiefnemer heeft namelijk aangekondigd zich te gaan richten op de losse bezoekers, niet op de grote groepen van de touringcars. Maar die losse bezoekers zijn juist de mensen die weinig tot geen overlast veroorzaken. De grote groepen, daar hebben we vrijwel alle overlast van. En een trein maakt van losse bezoekers ... een grote groep. De Eilandraad heeft bij monde van Adriana Stam gesteld dat een groeps grootte van 25 mensen het absolute maximum zou moeten zijn op Marken. De groeps grootte van de trein is met 35 mensen ruim 30% groter dan die maximumgrootte. Ook dit vinden wij een stap in de verkeerde richting.

Markers is nu nog een plek waar mensen komen die houden van architectuur en van historie. En een plek waar mensen komen die houden van natuur. Een plek waar mensen komen om te wandelen, te fietsen of uit te waaien. Dit soort mensen zitten niet te wachten op een toeristentrein. Dat verstoort zelfs datgene waar ze voor komen.

Een trein trekt wél een heel ander soort toeristen aan: mensen die willen gaan zitten en vermaakt willen worden. Willen wij dit soort toeristen ook nog erbij gaan aantrekken? Het "Pretparkpubliek"? Het antwoord is voor ons: NEE!

En *als* er hier eenmaal een trein mag gaan rijden is het hek van de dam. Want *als* het commercieel interessant zou blijken te zijn en het pretparkpubliek Marken weet te vinden, dan komt die trein door het toenemende toerisme uiteindelijk een keer in de handen van een grote touroperator. En we kennen allemaal hun agressieve drang naar schaalvergroting. Zou het dan bij één trein blijven? Wij moeten er niet aan denken.

Een toeristentrein schrikt ook kopers van buiten af. Terwijl Marken grote behoefte heeft aan nieuwe aanwas van jonge mensen en gezinnen. Maar als je bij een bezichtiging van een huis plotseling een trein vol toeristen je tuin en huis naar binnen ziet loeren en hoort dat die trein dag in dag uit acht keer of zelfs zestien keer langskomt, dan bedenk je je wel twee keer. Mensen willen geen huis kopen waar ze voelen dat ze een decorstuk gaan worden voor toeristen.

Wij willen nogmaals benadrukken dat wij de ondernemingslust, inzet en creativiteit van Eddy Schipper waarderen. Wij hopen dat hij die in wil zetten voor andere plannen. Want wij vinden dit plan een stap in de verkeerde richting.

Geachte raadsleden, wij danken u hartelijk voor uw tijd en uw aandacht.